

IZBA ARCHITEKTÓW
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
KRAJOWA RADA IZBY ARCHITEKTÓW RP

Warszawa, dnia 27 października 2014 r.

L. dz 350/KRIA/2014/w

Pan Janusz Żbik
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju

W odpowiedzi na pismo z dnia 6 października 2014 r., znak DB-3mm-020-11(2)/14 (NK: 267079/14) dotyczące projektu *rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju w sprawie metodologii wyznaczania charakterystyki energetycznej budynku lub części budynku, sposobu sporządzania oraz wzorów świadectw charakterystyki energetycznej*, niniejszym przesyłamy uwagi Izby Architektów Rzeczypospolitej Polskiej.

UWAGI OGÓLNE

W ramach ogólnej refleksji chcemy wskazać na konsekwencje przyjętej, w projekcie przedmiotowego rozporządzenia, metodologii wyznaczania charakterystyki energetycznej budynku. W punkcie 5.5 załącznika nr 1 podano parametry i współczynniki charakteryzujące poszczególne kategorie i rodzaje budynków. Wielkości takie jak : wartości podstawowego strumienia powietrza zewnętrznego w okresie użytkowania budynku odniesione do powierzchni strefy ogrzewanej (tab. 25), wartości obciążenia cieplnego pomieszczeń wewnętrznymi zyskami ciepła (tab. 26) i wartości współczynnika korekcyjnego ze względu na przerwy w użytkowaniu ciepłej wody użytkowej oraz wartości jednostkowego dobowego zapotrzebowania na ciepłą wodę użytkową (tab. 27) odniesiono do 11 rodzajów budynków w 5 kategoriach (zgodnie z pkt 5 Załącznika 1 do *Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/31/UE z dnia 19 maja 2010 r. w sprawie charakterystyki energetycznej budynków*). Tylko w trzech pozycjach tabeli 25 wartości liczbowe parametrów dla różnych rodzajów budynków pokrywają się. W pozostałych wypadkach są różne. Ponieważ wszystkie te czynniki sparametryzowane w w/w tabelach wpływają na ostateczną wartość wskaźników EP, EK i EU oczywistym jest, że wskaźniki te dla poszczególnych rodzajów budynków będą zróżnicowane. Zatem i wymagania co do maksymalnego wskaźnika EP dla projektowanych inwestycji ustalone w *rozporządzeniu Ministra Infrastruktury w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie* odnosząc należy do wskazanych w metodologii (*jak i w przywołanej wyżej dyrektywie*) rodzajów budynków. Dlatego też, konsekwencją przyjętej metodologii będzie konieczność doprowadzenia do spójności z nią *rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie* poprzez odniesienie wymagań co do maksymalnego wskaźnika EP do rodzajów budynków przyjętych (za *dyrektywą unijną*) w pkt 5.5 załącznika nr 1 do *rozporządzenia w sprawie metodologii wyznaczania charakterystyki energetycznej*.

INNE UWAGI SZCZEGÓŁOWE

1. Jednym z najważniejszych zadań związanych z „Metodologią wyznaczania charakterystyki energetycznej budynków” jest wyznaczanie wskaźników rocznego zapotrzebowania na energię EP, EK i EU. Służy temu m.in. precyzyjne określenie powierzchni pomieszczeń o regulowanej temperaturze powietrza (powierzchnia ogrzewana lub chłodzona) ustalona w załączniku nr 1 do projektu rozporządzenia z dnia 1 października 2014 jako : „powierzchnia wyznaczana według Polskiej

Normy dotyczącej właściwości użytkowych w budownictwie - określanie i obliczanie wskaźników powierzchniowych i kubaturowych, a w przypadku pomieszczeń lub ich części w budynku mieszkalnym jednorodzinny i lokalu mieszkalnym o wysokości w świetle:

- 1) równej lub większej od 2.20 m - powierzchnia ta jest zaliczana do obliczeń w 100%
- 2) równej lub większej od 1.40 m, lecz mniejszej od 2.20 m - powierzchnia zaliczana do obliczeń w 50%
- 3) mniejszej od 1.40 m - powierzchnia ta jest pomijana całkowicie”.

Przytoczona wyżej Polska Norma to PN-ISO 9836 : 1997 będąca tłumaczeniem z języka angielskiego aktualnie obowiązującej normy europejskiej, która nie uzależnia wyliczenia powierzchni użytkowej od wysokości pomieszczeń, bądź ich części.

Wprowadzone przez autorów projektu rozporządzenia odstępstwo od uregulowań normy PN-ISO 9836 : 1997 dotyczące budynków mieszkalnych jednorodzinnych i lokali mieszkalnych podające inny sposób wyliczania powierzchni użytkowej stanowi prawdopodobnie przeniesienie zapisów z innego rozporządzenia, a mianowicie Rozporządzenia Ministra Transportu Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 25 kwietnia 2012r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego - § 11.2.2)b).

Uregulowania powyższe istotne są przede wszystkim przy wyliczaniu powierzchni użytkowej budynku w miejscach ze skośnymi dachami.

Nie udało się nam wyjaśnić dlaczego doprecyzowanie wyliczeń powierzchni użytkowej, przy niewątpliwie zbyt ogólnych zapisach normy PN-ISO 9836 : 1997, zawężono tylko do budynków mieszkalnych jednorodzinnych i lokali mieszkalnych.

Ustalenia te proponujemy rozszerzyć dla wszystkich pozostałych rodzajów budynków.

2. Wprowadzenie w projekcie rozporządzenia ws metodologii we wzorze 55 współczynnika $H_{tr,ij}$, czyli sprzężenia cieplnego pomiędzy strefami oraz nakaz liczenia temperatury wewnętrznej z bilansu ciepła wewnątrz stref (punkt 5.2.3.1.3 projektu rozporządzenia) powodują, że nowa metodologia wprowadza obowiązek obliczeń wielostrefowych ze sprzężeniem cieplnym między strefami. Tego typu obliczenia wymagają zastosowania podejścia iteracyjnego do obliczania zapotrzebowania na energię użytkową w danej strefie, czy też do obliczania wewnętrznej temperatury strefy w przypadku istnienia tzw. przestrzeni okresowo ogrzewanych. Wprowadzenie iteracyjnych metod obliczeniowych znacznie komplikuje przebieg obliczeń, wymaga ich prowadzenia przy pomocy programów symulacyjnych oraz wymaga przyjęcia wielu dodatkowych założeń ponad te, które wykonuje się bez uwzględniania sprzężeń cieplnych między strefami. Należy uznać to za nieuzasadnioną komplikację metodologiczną i dlatego postulujemy zastosowanie prostego modelu obliczeń z normy PN – EN 13790 : 2009 polegającego na obliczeniach stref bez sprzężeń cieplnych między nimi oraz wyraźnie zdefiniować, że przegrody pomiędzy strefami są przegrodami adiabatycznymi, co było jednoznacznie określone w poprzedniej metodologii obowiązującej do 2 października 2014 r.
3. Pewne niepotrzebne komplikacje i problemy rodzi również definicja „*złożonego systemu technicznego*” - „*system techniczny wykorzystujący więcej niż jeden rodzaj energii*”. Przy obecnych technologiach nawet prosty piec gazowy w domu jednorodzinny wykorzystuje oprócz gazu również energię elektryczną dla potrzeb sterowania czy np. napędu wbudowanych pomp elektrycznych. Proponujemy zrezygnować z wprowadzonego zróżnicowania „prostego” i „złożonego” systemu technicznego.

Ponadto IARP przyłącza się do tych wszystkich uwag płynących z profesjonalnego i specjalistycznego środowiska, które zmierzają do uproszczenia metod i procedur, uwzględnienia w nich realnych czynników wyznaczających sprawność energetyczną budynków oraz zaprowadzenia spójności pomiędzy uzupełniającymi się aktami prawa, w szczególności rozporządzeń : w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie i projektowanego w sprawie metodologii wyznaczania charakterystyki energetycznej budynku lub części budynku, sposobu sporządzania oraz wzorów świadectw charakterystyki energetycznej.

ek

Ryszard Gruda, Architekt IARP
Prezes Krajowej Rady

Andrzej Gajda, Architekt IARP
Członek Krajowej Rady